

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/13961,Niezalezna-Grupa-Polityczna.html>
2022-07-07, 07:03

Niezależna Grupa Polityczna

Niezależna Grupa Polityczna, narodowo-katolicka organizacja opozycyjna, działająca w Gdańsku, Sopocie, Warszawie i we Wrocławiu 1978–1983 (od 1982 przekształcona w Ruch Narodowy) formalnie powstała z chwilą wydania Deklaracji datowanej 5 I 1978, jednak już 1977 miały miejsce pierwsze grupowe wystąpienia w formie dwóch listów otwartych adresowanych do prymasa Stefana Wyszyńskiego (19 I i IV), najprawdopodobniej pozostawionych bez odpowiedzi. W „Deklaracji założycielskiej” działacze NGP: Wiktor Hajdak, Krzysztof Kaletowski, Wojciech Kloc, Tomasz Potocki, Mariusz Urban, określili swój negatywny stosunek do opozycji demokratycznej, akcentując przywiązanie do myśli narodowej (neoendekckiej), antysemityzm (określany jako „antysyjonizm”) oraz niebezpieczeństwo wynikające z zagrożenia niemieckiego. NGP reprezentowała stanowisko niekomunistyczne, ale zarazem prosowieckie (ze wzgl. na wspomnianą orientację antyniemiecką). W programie NGP widoczna była inspiracja myślą endecką w formule określonej przez Jędrzeja Giertycha oraz propagandą „antysyjonistyczną” w duchu grupy partyjnej związanej z Mieczysławem Moczarem. Celem działalności była praca nad „wzrostem sił narodowych” oraz „przeciwdziałanie „opozycji demokratycznej”. Występowano przeciw posoborowym zmianom w Kościele katolickim. Strukturę NGP tworzył rzecznik, którym I 1978–XI 1982 był M. Urban, oraz członkowie: Włodzimierz Heese, K. Kaletowski, T. Klos, Piotr Piesiewicz i Potocki. Organem prasowym NGP był „Biuletyn”, którego 4 nr. wydano w I. 1978–1979. VII 1978 powstało również wydawnictwo, którego działalność, poza wydawaniem biuletynu oraz oświadczeń i deklaracji, przejawiała się wznowieniem (1979), po raz pierwszy w kraju po II wojnie światowej, książki Romana Dmowskiego *Kościół, naród, państwo*. 1980–1981 przejawem działalności NGP były dokumenty: „W obronie racji narodowych przed anarchią społeczną i egoizmem partyjnym. Oświadczenie Niezależnej

Grupy Politycznej, [Gdańsk 1980](#)” oraz „Informacja Niezależnej Grupy Politycznej ws. oświadczenia ks. Alojzego Orszulika, Gdańsk, 9.II.1981”. W tym ostatnim dokonano analizy stosunku KSS KOR do Kościoła, określając go jednoznacznie jako instrumentalny i wrogi.

Po wprowadzeniu stanu wojennego NGP wydała, datowaną 14 I 1982, „Informację dot. »Przeglądu Gdańskiego«”, w której odcięła się od jakichkolwiek związków z Gdańskim Środowiskiem Narodowym. 9 VII 1982 ukazało się oświadczenie o powstaniu Zespołu Inicjatywnego Ruchu Narodowego, którego przew. XI 1982 został M. Urban. Kolejny dokument, „Informacja Ruchu Narodowego”, który ukazał się z datą 30 XI 1982, informował, że na miejscu NGP powstała nieformalna struktura Ruchu Narodowego. 9 VI i 1 VII 1983 SB zatrzymała w Gdańsku 9 członków „nielegalnej organizacji pn. NGP”, konfiskując 3 maszyny do pisania oraz 4 tys. nielegalnych wydawnictw, a w Warszawie, Wrocławiu i Toruniu kolejnych 3 działaczy (skonfiskowano 2 maszyny do pisania). VII 1983 zatrzymani zwolnieni z aresztu na mocy amnestii, 1984 umorzono postępowanie przeciwko 11 osobom. Akcja represyjna odniosła zapewne zamierzony skutek w postaci zaniku dalszej działalności, choć formalnie Ruch Narodowy nie został rozwiązany.

Wojciech Turek

[Gdańsk](#), [Region Mazowsze](#), [Warszawa](#), [Region Gdańsk](#), [Sopot](#)

[Poprzedni](#)
[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)